

Direktoratet for samfunnssikkerhet
og beredskap

Dato: 30.09.2021

Høringsvar – Forslag til forskrift om behandling av opplysninger om natur- og vannskader i Kunnskapsbanken

Det vises til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskaps høringsbrev av 18.06.21, hvor forslag til forskrift om behandling av opplysninger om natur- og vannskader i Kunnskapsbanken sendes på høring.

Finans Norges hovedsynspunkter

- Finans Norge mener at det er viktig å legge til rette for innsamling av opplysninger om natur- og vannskader til forebyggende samfunnssikkerhetsarbeid
- Hvilke skadetilfeller forsikringsselskapene er pliktige til å utlevere opplysninger om må spesifiseres, og avgrenses til brann/kombinert-produkter
- Plikten til å utlevere opplysninger til DSB kan kun gjelde skader inntruffet etter forskriftens ikrafttredelse
- Plikten til å levere data bør ikke gjelde før 6 måneder etter at forskriften er vedtatt, og tidligst 01.07.22, for å sikre forsikringsselskapenes mulighet til etterlevelse

Naturskader påfører samfunnet svært store utgifter, og klimaendringer gjør at det kan forventes en økning i antall skader. Målrettet skadeforebygging vil i noen grad kunne motvirke en slik økning. På bakgrunn av dette mener Finans Norge at det er viktig at også finansnæringen legger til rette for innsamling av opplysninger om natur- og vannskader, slik at aktører som jobber med skadeforebygging kan sette i kraft de mest hensiktsmessige tiltakene.

EUs taksonomi for bærekraftige økonomiske aktiviteter (taksonomiforordningen 852/2020) inneholder tekniske kriterier for skadeforsikringsprodukter (kapittel 10.1 i annekset 2 til den delegerede rettsakten som definerer tekniske kriterier for miljømål 1 og 2 i taksonomien). Generelt er det viktig at forskriften – og den faktiske datadelingen – oppfyller kriterium 4 om datadeling i taksonomiens tekniske kriterier, slik at det ikke kreves ytterligere initiativer eller systemer for at forsikringsforetakene skal oppfylle kriteriet. Finans Norge mener at Kunnskapsbanken og datadelingen fra forsikringsforetakene er godt innrettet til å oppfylle dette kriteriet, og det er viktig at DSB sikrer at taksonomiens tekniske kriterier er hensyntatt i utformingen av forskriften. Finans Norge bistår gjerne med ytterligere informasjon eller innspill knyttet til denne problemstillingen.

Direktoratet har i høringsnotatet pekt på at forsikringsselskapene skal utlevere personopplysninger og andre opplysninger om natur- og vannskader til DSB. Begrepet «opplysninger om natur- og

vanskader» er vidt og omfatter en stor mengde produkter, herunder opplysninger om for eksempel motorforsikringer. Finans Norge mener at utlevering av opplysninger må begrenses til de produkter som er relevant i arbeidet med forebyggende samfunnssikkerhetsarbeid.

Generelt om datakvalitet

For mange forsikringsselskaper vil oppfyllelse av forskriften kreve endringer i produktoppsett og prosesser for skaderegistrering, slik at skadested vil bli registrert på riktig format. Slike IT-utviklingsprosesser tar tid og er både kostnads- og ressurskrevende. Det vil heller ikke være mulig for selskapene å ferdigstille slike IT-utviklingsoppgaver før man vet hvilke produktområder som vil bli krevd utlevert, og dermed hvilke produkter som det må utvikles nye løsninger for.

Etter Finans Norges oppfatning må derfor utlevering av opplysninger begrenses til skadekostnader knyttet til skader dekket under naturskadeforsikringsordningen, samt skadekostnader knyttet til øvrige værrelaterte vanskader som dekkes under brann/kombinert-produkter. På den måten vil IT-utviklingen konsentreres om de produkter som er relevante for å oppfylle forskriftens formål, og vil la seg realisere innenfor de tidsrammer som DSB legger opp til.

Videre vil Finans Norge gjøre direktoratet oppmerksom på at det, etter vår erfaring, vil være mest hensiktsmessig om forskriften i § 5 begrenser seg til å angi kategoriene av opplysninger som skal utleveres fra forsikringsselskapene til DSB på et overordnet nivå uten tabellen. Den nærmere kravspesifikasjonen bør utarbeides i dialog mellom DSB og Finans Norge Forsikringsdrift. En slik løsning vil være mer dynamisk, sikre DSB de aktuelle opplysningene i hensiktsmessige formater og bidra til å holde utviklingskostnadene på et lavest mulig nivå for forsikringsselskapene ved at rapporteringen i større grad kan bygge på eksisterende kodeverk for rapportering av skader.

For flere av opplysningene DSB ønsker å innhente fra forsikringsselskapene angis det at det skal brukes felles kategorier. Etablering og vedlikehold av kategorier bør også overlates til forsikringsselskapene og Finans Norge Forsikringsdrift.

Nærmere om utfordringer med datakvalitet

Fram til nå har ikke forsikringsforetakene hatt behov for eksakt posisjon på skadested. Forsikringsforetakene har i slike tilfeller knyttet skaden opp mot den adressen som har blitt registrert på objektet ved avtaleinngåelse. Fritidsboliger blir ofte lagt inn med forsikringstakers bostedsadresse, og industribygg blir ofte registrert med hovedkontorets adresse. Dette medfører at for flere skader finnes det per i dag ikke koordinater til skadestedet og det vil være betydelig usikkerhet knyttet til å angi koordinater basert på det nevnte.

“Erstatningsbeløp - fastsatt” er et begrep som vil kunne tolkes og praktiseres ulikt hos selskapene. For eksempel kan egenandel endres ved at forsikringsforetaket kompenserer forsikringstakers egeninnsats ved skade eller ved at egenandel reduseres på grunn av sumbegrensninger i forsikringsavtalen. Reelt skadebeløp kan også reduseres ved avkortning eller andre fradrag.

Naturskader bør i forskriften være de samme som i lov om naturskadeforsikring, slik at foretakenes rapportering av naturskader til Kunnskapsbanken er i overensstemmelse med skadene som går inn i naturskadeordningen. Det som ikke er naturskader etter lov om naturskadeforsikring må spesifiseres.

Vannskader, utenom naturskadehendelser, må ha egen definisjon og det må spesifiseres hvilke typer vannskader som er relevante å innrapportere.

Det følger av forarbeidene til loven og loven at det skal gis opplysninger fra forsikringsforetakene «om skader og skadeoppgjør som følge av uønskede hendelser». Forskriften angir flere vannskader som ikke omfattes av denne kategorien, og Finans Norge vil derfor foreslå å avgrense skadekategoriene til skader som er relevante for rapporteringen.

Under «krav til format» for siste felt i kravspesifikasjonen fremgår det at hendelsestype skal oppgis for alle skader. Avbrudd vil være en følgeskade knyttet til naturskade eller vannskade og således absorbert fullt ut i disse.

Ikrafttredelse

I forskriftens § 7 foreslår direktoratet at forskriften trer i kraft straks. Det vil på bakgrunn av de tekniske utfordringene beskrevet over ikke være mulig for selskapene å levere de forespurte opplysninger umiddelbart. Fra forskriften vedtas vil foretakene trenge minimum 6 måneder på å implementere de tekniske endringene som er nødvendig. For å sikre at forsikringsforetakene er i stand til å etterleve regelverket og oppfylle vilkåret til god kvalitet, mener Finans Norge at ikrafttredelse bør settes til tidligst 01.07.22.

Avslutningsvis vil vi også å gjøre direktoratet oppmerksom på at det ikke vil være mulig for forsikringsforetakene å levere data på det foreslåtte formatet for skader inntruffet tidligere enn forskriftens ikrafttredelse. Dette skyldes at opplysningene opplistet i utkastet til forskrift per i dag i varierende grad samles inn i strukturert form. Det vil kreve teknisk utvikling for å sikre datakvaliteten i opplysningene som skal leveres etter forskriften, og det vil dermed ikke være mulig å sikre samme datakvalitet for tidligere skadehendelser. Vi vil derfor understreke at det er nødvendig at plikten til å levere opplysninger bare kan gjelde for skader inntruffet etter forskriftens ikrafttredelse. Dersom Kunnskapsbanken har behov for historiske data, må utlevering av slike opplysninger være frivillig for de aktører som har mulighet til å oppfylle dette.

Med vennlig hilsen

Finans Norge

Hege Hodnesdal
Direktør

Victoria Egeli
Juridisk seniorrådgiver